

Стеблянко Л.В., Баглик Т.В., Гур'єва Т.Є., Кірсанова О.В.

КЛІНІЧНИЙ ДОСВІД ВІДНОВЛЕННЯ ЗУБІВ РЕСТАВРАЦІЙНИМИ МАТЕРІАЛАМИ СВІТЛОВОГО ТВЕРДІННЯ

Харківський національний медичний університет

Кафедра терапевтичної стоматології

м. Харків, Україна

Науковий керівник: д.мед.н., професор Рябокони Є.М.

У повсякденній практиці сучасного лікаря-стоматолога суттєве місце посідає виконання прямих реставрацій зубів, які мають значну втрату твердих тканин, у тому числі при ендодонтчному лікуванні ускладнень карієсу. У теперішній час існує ціла низка пломбувальних матеріалів, рекомендованих за цим призначенням, проте можливі незадовільні віддалені результати лікування спонукають до пошуку новітніх підходів та створення сучасних матеріалів для виконання якісних реставраційних робіт [1,2]. Найбільш розповсюдженими негативними результатами реставраційного лікування є порушення анатомічної форми зубу та контактних пунктів, поява вторинного карієсу та недостатньої крайової адаптації матеріалу, підвищена стертисть, тріщини пломби або її фрагментація.

Для підвищення якості відновлюваного стоматологічного лікування нашу увагу привернув сучасний композитний матеріал світлового твердіння, армований скловолокном, розроблений з урахуванням підвищених навантажень на реставрацію, який за механічними характеристиками наближається до дентину [3].

Мета дослідження – клінічна оцінка прямих реставрацій бічних зубів після проведеного ендодонтчного лікування, виконаних з використанням фотокомпозитного матеріалу, зміцненого скловолокном.

Матеріали і методи. Під нашим наглядом знаходились 28 осіб у віці 26-42 роки, яким було реставровано 28 зубів (18 молярів та 10 премолярів), раніше пролікованих ендодонтчно з приводу ускладнень карієсу. Якість ендодонтчного лікування у кожному випадку підтверджена клінічно та за даними рентгенологічних досліджень: патологічних змін у періапикальних

тканинах не виявлено, рівень пломбування корневих каналів - верхівковий отвір. Коронки досліджуваних зубів були зруйновані більш, ніж на ½. У якості пломбувального матеріалу нами обрано фотокомпозитний матеріал, посилений скловолокном, EVERX Posterior GC (Японія), який показаний для відновлення великих порожнин та заміщення дентину при одночасному застосуванні з традиційним композитом. Оскільки ламінація EVERX Posterior реставраційним композитом є обов'язковою, то для використання за цим призначенням ми обрали універсальний нано-керамічний фотокомпозитний пломбувальний матеріал CERAM X SphereTEC One Universal (Dentsply Sirona), заснований на інноваційній технології наповнювача SphereTEC™ та призначений для прямих і непрямих реставрацій у фронтальній та бічній ділянках. При роботі з композитними матеріалами використовували адгезивну систему Prime Bond Universal (Dentsply Sirona).

Клінічну оцінку прямих реставрацій виконували у найближчі терміни - через 1 місяць та у віддалені – через 12 місяців, візуально та інструментально. Оцінювання проводили за такими клінічними критеріями, як крайова адаптація матеріалу, крайове забарвлення реставрації, вторинний карієс, збереженість контактних пунктів, наявність тріщин пломби або її фрагментація [4].

Результати дослідження. При обстеженні через 1 і 12 місяців було оглянуто усі 28 (100%) прямих відновлень зубів. Дослідження через 1 місяць показало, що усі реставрації відповідали клінічним показникам щодо всіх досліджуваних критеріїв. При обстеженні 28 відновлених зубів через 12 місяців було виявлено: порушення крайового прилягання визначено в 1 реставрації (3,57% випадків), а порушення контактних пунктів зафіксовано у 2 реставраціях (7,14% випадків), що може бути пов'язано з недотриманням технології пломбування. Наявність крайового забарвлення та вторинного карієсу, тріщин пломб або їх фрагментацію не діагностували в жодному реставрованому зубі.

Таким чином, впровадження сучасних технологій, створення та застосування у клінічній стоматологічній практиці модифікованих зміцнених

пломбувальних матеріалів з більш досконалішими характеристиками дозволяє підвищити ефективність реставраційного лікування та у значній мірі уникнути ускладнень. Використання матеріалу EVERX Posterior спрощує та прискорює виконання прямої реставрації, підвищує її надійність, може слугувати альтернативою ортопедичному лікуванню та бути матеріалом вподобання.

Література.

1. Удод ОА, Роман ОБ. Особливості прямого відновлення зубів з великими дефектами. In: Proceedings International scientific and practical conference Today's problems in medicine, pharmacy and dentistry; 2020 December 17-18; Arad, Romania. Arad: Vasile Goldish Western University; 2020. p. 230-3.
2. Манюх ХЮ, Максимів ОО, Рожко ВІ. Сучасний погляд на фотокомпозитні пломбувальні матеріали та їх особливості при відновленні дефектів коронкової частини зубів. Буков. мед. вісн. 2012;16(1):166-70.
3. Інструкція з використання EverX Posterior. Композит для заміщення дентину, підсилений волокном [Інтернет]. [оновлено 2019 Січ 27; цитовано 2020 Лют 15]. Доступно: <http://www.kristar.ua>.
4. Schwendicke F, Göstemeyer G, Blunck U, Paris S, Hsu LY, Tu YK. Directly Placed Restorative Materials: Review and Network Meta-analysis. J Dent Res. 2016;95(6):613-22. doi:10.1177/0022034516631285.